

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelekészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Iff. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusítatnak.

Jobbra-balra.

A sandaszemű japán az okulárés Wilssonnal karöltve fog Sxibériába bevonulni, hogy aztán egyedül vonultassa ki — a tengerentuli szövetségét. Miklóst, a volt cárt a vörösök megölték, bizonyosságul az orosz nép fejlett demokráta érzelmének, ami miatt még a bukott cártól is kellett tartani. Balfour angol miniszter meghamisítja a német kancellár Belgiumról mondott szavait és a háború folytatását követeli, hogy igaza lehessen Károlyi Mihályéknak, akik a németeket és nem az angolokat okolják a tömeggyilkolásért. Bécsben összepofozkodtak a csehek a németekkel, aztán — miként nálunk a radikálisok — kivonultak a szavazás elől és végül mégis csak a kormány mondott le. Fél-egyháznál megbukott a Károlyi párt jelöltje a munkapártival szemben és Budapesten összeveszekedtek a keresztényszociálisták a szociáldemokratákkal. — Mennyi *külföldi* hír nyár kellős közepén! És még mondja valaki, hogy uborhaszezón van. Lökébb talán gombaszegző. Mert mindenik hírben egy kalapra való lehet ennek a bolondabbik fajtájából találni.

Nagymosás után.

Tehát megtörtént. A radikális választójog fekete ördöge kikerült a nagy szapulósajtárból, ahol alapos tisztogatásnak vettették alá e nem kellemes, de annál hazafiasabb feladatra vállalkozott képviselők. Nevetséges egy figura ma a feketeségből kifakított egykori szörnnyeteg, amint nemzetiszintű bugyogóban áll előttünk, amelyet a munkapárt és a mai kormánypárt pingált a lemosott szurokfoltok helyébe, hogy az eredeti szemérmertlenségeit elfedjék vele.

Igy sem valami nagy öröme telik a felemás szörnyszülöttben a józan magyar közvéleménynek, amelynek választói jogkiterjesztés e sulyos napokban egyáltalán nem volt kívánsága. Még hozzá radikális választójog, — igazán az ördögnek sem kellett! Csupán a szövetségeseinek, a blokkban vér- és bérszerződést kötött szociálista-szabdkörműves-nemzetiségi-Károlyi-Andrássy-Vázsonyi-párti vezér uraknak. Ezeknek is azonban azon feketén kellett volna, amint azt Vázsonyi Vilmos világrahozta, mert akkor a saját kisdéd politikai céljaik javára táncoltathatták volna kedvük szerint.

Tehát most, mosdatás után ők sincsenek megelégedve vele, sőt ezek legkevésbé. Pedig igazán csak az ő kedvükért vállalkozott Wekerle a tisz-

toztatás kényelmetlen szerepére, hogy mégis maradjon valami az ördögből. Máskülönben egyenesen a pokolba kergették volna vissza az egész törvényjavaslatot. A legérdekesebb pedig a dologban az, hogy ezek a radikális urak azonkívül, hogy néhányszor beléköptek a mosdótálba, részt sem vettek a nagymosás fáradságos munkájában és — mégis ők mennek el nyaralni. Tisza ellenben, aki legtöbbet dolgozott és izzadt, pihenni — a frontra megy.

Nem baj. A nemzet is majd annak arányában fog elismerésével jutalmazni, hogy ki mit és mennyit cselekedett érte. Mert, hogy a munkapárt és lánglelkű vezére, meg a miniszterelnök és mögötte álló pártja nagy és hazafias munkát végzett, amikor az országot megmentette a teljes felfordulástól és a képviselőházat ismét visszaadta munkás rendeltetésének az által, hogy a választójog kérdését megegyezéssel nyugvóponttra juttatta, — azt a történelem is el fogja ismerni.

De még ennél is többet tettek. Lehetővé tették azt, amit Tisza István oly nemesen s oly sokszor hangsúlyozott: a nemzet erőinek egyesülését a haza szent érdekének védelmére. Mert kikapcsoltatván a politikából az erőszakoltan felszínre vetett választójog, amely ütközőpontta csucosodott ki még a mélyebb érzésű hazafiak között is, sem mi akadályá immár, hogy az egymással szembenálló pártok kezét-kézbe fogva, közös erővel munkálkodhassanak állami életünk tovább fejlesztésén.

Mert az nem lehet akadály, hogy a kudarcot vallott blokkosok azt jósolják, hogy nem lesz nyugalom s immár a nőket is lázítani akarják a hazafiak ellen. Ezeket úgy el fogja söpörni a folytonosan szájukon hordott, de szívükben nem becsült, mert megcsalt nép méltó haragja, mintha ott sem lettek volna! —chl.—

Politikai hírek.

— A választójog. A képviselőház pénteken bevégezte a választójog részletes tárgyalását is. A javaslat tehát a kormány és a munkapárt általunk már ösmertetett módosításával csak a főrendiház hozzájárulását és a király szentesítését várja, hogy törvénnyé váljék. — Meglepetésszerű ez a gyors elintézés, mert legalább is tegnapi, szerdára várták a befejezését a vitának. De hát a csel-szövedők, akiknek igen melegjük van, sietteték azt. Gróf Batthyány Tivadár volt népjóléti miniszter ki is jelentette, hogy miután ugy sem remélik a javaslat törvényerőre emelke-

dését megakadályozhatni, hát inkább részt sem vesznek a tárgyaláson. És szavuknak állottak. Tényleg kivonultak az ülésteremből *közvetlenül a vita vége előtt*, miután minden erőlködésük, hogy a tárgyalásokat *botránnyba* fullasszák, hiábavalónak bizonyult. Elől ment a Nátán... pardon!... a Károlyi-párt, utána Andrássyék és végül Apponyiék, a kiknek — úgy látszik — végzetük, hogy mindig amazok után menjenek. Vázsonyi Vilmos azonban becsületesen kitarított. Veszére, mert az orra alá dörgölték, hogy mint igazságügy-miniszter megszüntette a gyersított kihágási eljárásokat s ez által az árdrágítók, hadseregcsalók stb. büntetésük elhalasztásához könnyen hozzájutottak. — Szóval nyugvóponttra jutott az izgalmas ügy s habár a csel-szövedők még fenekednek ellene, nem valószínű hogy valaki kívánná rajtuk kívül annak újra szönyegre hozását. Hiszen annyian várják már a visszatérést a — kormánypártba.

A trón rágalmozói ellen.

— Veszprém vármegye rendkívüli közgyűlése. Hódolt a királynak és királynénak. —

Amiként előre jelentettük, Veszprém vármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn, e hó 22.-én délelőtt rendkívüli közgyűlésben foglalt állást amagonosz és galád rágalmakkal szemben, amelyekkel ántán ellenségeink a felséges királyi családot, de különösen a forrón szeretett királynénkat illették a célból, hogy uralkodók és népeik között egyenetlenséget okozván, belviszály keltése által érik el azt, amit fegyverrel elérniök immár nem sikerül. — A vármegye hazafias közönsége csatlakozván Zombor szab. királyi város ily irányu határozatához, nemcsak egyhangu megbotránkozással utasította vissza az elvetemült rágalmakat, hanem lelkesülten és hódolatteljesen üdvözölte a királyi párt, akiket további ragaszkodásáról és szeretetéről biztosított.

A közgyűlés eme határozatára a trón és haza egységes szeretetéből és mélységes tiszteletéből fakadt indítványt az azon elnöklő, szeretett alispánunk, dr. Bibó Károly tette meg; annak formáját illetően pedig Jákdy Géának, az ugodi kerület közbecsülésnek örvendő, népszerű ország. képviselőjének szépen és igaz magyar szívvvel megokolt felszólalása szabta meg. A szónoklástudomány kiváló készségével rajzolt vázlatot hitvány ellenségeink sötét mesterkedéseiről és az észnek a honfisziv lobogó tüzetől fokozott világgával vetített pusztító fényt azoknak fertőző gombáira.

Részletes tudósításunk a következő:

Dr. Bibó Károly alispán egy negyed 11 órakor megnyitván az ülést, bejelenté, hogy a rendkívüli közgyűlés egybehívását rendkívüli, különösen előtűnk, magyarok előtt, ilyen körülmény tette szükségessé. Galád ellenségeink országunk belbékéjét állás eszközökkel akarják feloldani és nem rejtették vissza attól sem, hogy az uralkodóház (Éljenzés) és a nemzet tagjai között próbáljanak visszavonást, egyenetlenséget szítani. Különösen az ifjú királynét, Zita öfelségét (Hosszantartó lelkes éljenzés) szemelték ki aknamunkájuk áldozatául, aki pedig Szt. István koronájával megkoronázottan hűségesen áll koronás férje oldala mellett és a magyar nemzet iránti szeretetének és jóakarátának már oly sok és hamisítatlan tanujelét adta. (Igaz, ugy van! — felkiáltások.) Éme, nagy történelmi időkben megkísérelt gonosz konkolyhintést legelső sorban Bács-Bodrog vármegyének székvárosa ítélte olyannak, ami ellen az ország fővárosainak és alkotmány védőbástyáinak és a nemzeti eszme ápolóinak fel kell emelni tiltakozó szavukat. (Élénk helyeslés.) Ezért Zombor városa egy határozatot hozott, amelyben a gaz rágalmak felett pálcát törvényt, biztosította a trónt a királyné iránt érzelt igaz ragaszkodásáról és ugyanilyen érzelmenyilvánítás céljából megkereste a társfővárosi hatóságokat is. (Általános élénk helyeslés.)

Dr. Horváth Lajos főjegyző felolvassa a zombori főispánnak hasonló állásfoglalásra irányuló távirati felhívását, majd Zombor város határozatát, amely a rágalmakat és forrásait megbélyegzi, az uralkodóknak pedig meleg hódolatát kifejezendő, egy országos küldöttség utnak indítását javasolja.

Alispán: Amint hallani méltóztatott, egy országos küldöttség fog felmenni Bécsbe, hogy a trón számolyánál tegyen tanúságot a magyar nemzet múltban tanúsított és jövőben is állandó törhetetlen hűségéről és igaz ragaszkodásáról. Indítványozza, hogy ebben az orsz. küldöttségben Veszprém vármegye is képviseltesse magát egy küldöttséggel és pedig — a rendkívüli viszonyokra való tekintettel, amely szinte lehetetlenné teszi a közellátás legsúlyosabb napjaiban az alispánnak három-négy napig a helyét elhagyni — a régi szokástól eltérőleg ne az ő vezetésével. A küldöttség elnökeként ajánlja báró Fiáth Pált, tagjaik dr. Rédey Gyula, dr. Szász Károly és Vécsey Tamás biz. tagok megválasztását. (Élénk helyeslés.)

Jákó Géza: Közszájon forgott annak idején, hogy a németek nagy császárja, amikor a háború kiütött, azzal biztatja nemzetének fiait, hogy „mire a levelek hullanak“, már otthonukba is térhetnek a vitéz harcosok. Azóta immár ötödször vesztik el az erők lombjukat és mégis dörögnek az ágyuk és gyilkolják az emberek egymást a különböző technikai műhelyekből és kémiai laboratóriumokból kikerülő, sokszor ördögi találmányu pusztító eszközökkel. Ha visszapiillantunk az embert és más értékes anyagot megsemmisítő háború kezdetére és annak minden fázisán végigmegyünk, megborzadunk az emberek istentelenségén, lelketlenségén, sőt eszevesztségén és önként ölik eszünkbe, hogy talán az égiek szabadjára eresztették az emberiséget vagy az ördög irányítja annak ténykedését. (Igaz, ugy van! — közbeszólások.)

Senk a háború okait, sem azt, hogy kik voltak az előidézői, itt nem akarja faszegetni, hiszen azt mindenki jól tudja. Nem is ez a célja a felszólalásának. (Halljuk, halljuk! — felkiáltások.) De arra mégis rád kell mutatnia, hogy mink derék szövetségeseinkkel akárhányszor kijelentettük, hogy ránk nézve és csak védelmi háború s hogy egy pillanatra sem viseljük tovább, ha országeink területi épsége, népeink jövője biztosítva van. Nem kívánunk hódítani, sőt kártérítés nélkül is hajlandók vagyunk a békére. (Élénk helyeslés.) Amikor legyvereink nemcsak megtisztít-

tották határainkat az ellenségtől, hanem inkább mi hatoltunk be ellenséges földre, éppen akkor ajánlottuk fel a tisztességes békét, ez azonban ellenségeinknél nemcsak viszhangra nem talált, hanem még válaszra sem méltaták azt. Csak úgy félvállról, gőgösen adták tudtunkra, hogy ajánlatunkat nem veszik komolyan, kelepencek tartják és meg sem kísérelték annak megvizsgálását, vajjon csak ugyan kelepce akart-e lenni. (Élénk helyeslés.) E helyett ellenben a nemzetek egyenjósításának hangzatos jelszavával foglalkoztak, amide ezt az elvet csak a központi hatalmakra nézve akarták érvényesíteni, a saját népeikre nem. És soha egy hanggal sem említték, hogy hajlandók a hadicéljaikat megváltoztatni. S amikor aztán belátták, hogy fegyverrel még Amerika segítségével sem bírnak legyőzni bennünket, hogy mégis győzhessenek, a legkülönbözőbb és legképtelenebb meg nem engedett eszközökhöz nyúltak. (Igaz, ugy van! — közbeszólások.)

Nem akar részletesen kiléni Görögország szomorú sorsára. De ott van a nagy Orosz birodalom, amelyben defronizáltak a cárt csak azért, — mert békét akart kölni velünk. A békétől való félelmükben aztán nem számoltak a következményekkel, szították tovább és szítják ma is az egyenetlenséget Oroszországban, hogy megnehezítsék a központi hatalmak helyzetét. Másik nemtelen módszerük volt a kiéhezletési politika, amit a belső békék feloldására irányuló szándék követelt. Bárminő eszközzel igyekeztek szövetségeseinkkel összevesztetni, majd forradalmat akartak élesíteni nálunk, végül a királynét akarták a hamis kártyások közé keverni. (Mozgás) Olyan vádakot és rágalmakat terjesztettek róla, amik ha igazak lettek volna, alkalmasak lettek volna a legnagyobb egyenetlenség előidézésére. Nem lehet csodálni, amikor az emberek szenvedő lelke a négy év óta dúló háború hatása alatt minderre fogékonyabb, hogy ezek az aljas, piszkos rágalmak, ezek a piszkos győzelmi eszközök könnyebben talajra találtak és elterjedtek is könnyebben ment. De kérdezi — nem is a közgyűléstől, hanem a tömegtől, amelyhez intézi tulajdonképpen szavait —, vajjon feltehető-e, hogy bárki is, kiváltképpen pedig a felséges királyné, az újabb, szebb hazáját megrontani s családját tönkretenni hajlandó lett volna? Ilyen fel nem tehető! (Általános élénk helyeslés.) Abban a szerencsés helyzetben van, hogy közelebből ismerheti a királynének jelenleg is főudvarmesterét, megyénk szülöttét, lakóját és nagybirtokosát: gróf Esterházy Sándort, akinek színmagyar hazafisága is az ő állításai mellett a legényesebb bizonyított.

Az alispán indítványát nem pártolhatja, mert részben kissé elkésettnek találja a küldöttség menesztését, meg mindnyájan tudjuk, hogy minő nehézségekbe ütköznek egy küldöttségnek nemcsak utazása Bécsbe, hanem az ottani ellátása is. Igenis fejezze ki a meggyűlés megfűlközését és megbotránkozását a galád rágalmak felett, de úgy ezt, mint az uralkodók iránti hódolatjeljes tiszteletét és alattvalói ragaszkodását a miniszterelnökség utján juttassa el a trón számolyához. (Általános élénk helyeslés és éljenzés.)

Dr. Rainprecht Antal csatlakozik Jákó módosításához, amennyiben azonban a közgyűlés mégis küldöttség küldését határozná el, kéri annak kibővítését a kisbirtokos osztályból.

Alispán ez esetre javasolja a küldöttségbe még Nagy Adám Mihályt is beválasztani. Majd felteszi a kérdést szavazásra.

A közgyűlés az alispán indítványát. Jákó Géza módosításával fogadta el egyhangulag s ezzel a gyűlés véget ért.

Használjunk hadilegély póstabélyeget!

Hirek.

— **Katonai kitüntetések.** A király háziereideink körében adományozta a 3. o. k. é. k. a *hdm. és kardok* Polacsek Zoltán szkv. fhdgynak a 31. hgy. ezredben; az *újlagos szignum laudist* másodsor gicei Gicze György 7. h. t. tüzérezdébli szdsnak és Scholtz László 7. h. huszárrezdébli fhdgynak; a *signum laudist újlag* Parragh Gyula szdsnak, Major István fhdgynak és dr. Mohácsy János pf. fhdgynak a 31. h. gy. e. e. ben; a *signum laudist és a bronz vil. érdem* Vojacek Ferenc 31. h. gy. ezredbeli t. hdygnak; *ugyanazt bronz néklét* Pesty Károly őrnagynak, Jakóy Géza szkv. szdsnak, Havasi Jenő t. fhdgynak, Horváth Lóránd szkv. fhdgynak a 31. h. gy. ezredben és Molnár Kálmán 7. h. t. tüzérezdébli t. hdygnak, továbbá Szij Géza ezredesnek, verbói Szilaha Imre őrnagynak, Boros Lajos szdsnak és Egrý László fhdgynak a VI. sz. csendőkerületben. Adományozta a felhatalmazott parancsnokság által az *arany vil. érdem* Borbély László 31. h. gy. ezredbeli t. hdygnak; az *I. o. ezüst vil. érdem* dr. Bátor Győző 7. h. t. tüzérezdébli t. hdygnak és Relesán Simon 31. h. gy. ezredbeli t. hdygnak; a *2. o. ezüst vil. érdem* Schöller Ferenc 41. h. t. nehéztüzérezdébli t. hdygnak, Kis József 41. h. t. tarackos ezredbeli t. hdygnak, Csátary József 31. pf. nyilv. pf. hdygnak és Várady József 7. h. t. ágyusezredbeli hdyprjelöltnek a *bronz vil. érdem* Kiss József hdyprjelöltnek a 41. h. t. nehéztüzérezdében.

— **Irodalmi egyesületek szövetsége.** A múlt vasárnap a Dunántúli irodalmi és művészeti egyesületek megalakították a Dunántúli Irodalmi és Művészeti Egyesületek Szövetségét, amelynek célja a magyar irodalom érdekeit hatékonyan védelmezni, a művészeteket ápolni, az elrejtett tehetségeket felkutatni és támogatni, nagyjaink emlékére ünnepeket rendezni, szobrokat állítani, a szunnyadó irodalmi köröket felébreszténi s általában a színmagyar kultúrát fejleszteni. A nemes és hazafias törekvés előmozdítására a Győri Kisfaludy Irodalmi Kör hívta össze a Dunántúli irodalmi egyesületeit, amelyek között a pápai Jókai kör dr. Antal Géza, a város nagyműveltségű, az irodalom terén kiváló író nevével együtt maga is sok szépet alkotott orsz. képviselője, mint elnök képviselte.

— A szövetség megalakítását — úgymond — szerencsés gondolatnak tartja. Különvala nem lehet nagy célokat szolgálni. Szövetségben, az erők kicserélésével a munka eredményesebb lesz. A Dunántúli bölcsészeggyel emegyet nagynevű férfiak, Vörösmarty, Széchenyi, Jókai, Kisfaludyak, Deák, Vajda, Berzsenyi és még sokakat az ő szellemükben kell haladni, a meglévő munkálkodást élénkíteni, a szunnyadó erőket felébreszténi s új irodalmi és művészeti köröket létesíteni. A fővárosi irodalmi körökkel kapcsolatol keressünk; a fővárosi írókat kihívjuk a vidék egészséges tájára, hogy erőt merítsenek itten. Mennél előbb kívánja a szövetséget.

Az új irodalmi szövetség az ősszel Csáktornyan nagy Zrinyi ünnepet, Sopronban pedig Győni ünnepet rendez s annak előkészítő bizottságába beválasztották dr. Antal Gézát is.

— **Katonai kinevezés.** A király Székely Arnold Ede Márton 31. pf. parancsnokság nyilvántartásában vezetett pf. zászlósnak hadnaggyá nevezte ki.

— **Halálozás.** Rázgha Balduin, magyarpolányi lelkész, 59 éves korában hosszú szenvedés után meghalt Pözsönyben, ahol súlyos bajára gyógyulást keresett. Az elhunyt 41 évig volt a ciszterci-rend tagja és 1894-től 1904-ig zirci, 1904-től pedig haláláig magyarpolányi plebános volt. Az emelkedett szellemű lelkésznek és volt kiváló tanárnak temetése Pözsönyben ment végbe igen nagy részvét mellett.

Özv. Bossányi Józsefné, a veszprémi néhány éve elhunyt jó „Bossányi bácsi“-jának önfeláldozó jószág özvegye, hosszas szenvedés után a hó 19-én követte hűség-

életparját a sirba 83 éves korában. A meghaldogultat e hó 21-én öszinte, osztatlan részvét kísérte utolsó útjára a veszprémi alsóvárosi sírkertbe. Halálát leányai: özv. Veez Istvánné, megyei főszolgabíróné, Bossányi Erzsike posta- és távirádkézelőné, menyje: özv. Bossányi Gyuláné szül. Jónás Róza, unokái: Bossányi Mária, Bossányi Sarolta, Bossányi Andor és kiterjedt rokonsága gyászolják.

Rothauer Géza veszprémi jónévű divatterjesztő, aki mintegy évek elméletét kapott, hosszas szenvedés után 56 éves korában meghalt Budapesten. Özvegye, leánya és kiterjedt rokonság gyászolja.

Schmidt Antal nemesvámosi r. k. plébános halkezése f. hó 22-én hosszas betegség után 52 éves korában elhunyt Nemesvámoson. Temetése e hó 24-én d. e. volt ugyanott. Öszinte részvét kísérte utolsó útjára az Urat 27 évig keféstényi köteleességűdásával szolgáló lelkijáró.

Közélelmező miniszteri értekezlet. Megirtuk, hogy a közélelmező miniszter a múlt szombatán az 1918. évi termésbiztosítás tárgyában értekezletre hívta a törvényhatóságok első tisztviselőjét, köztük dr. Bibó Károlyt, vármegyénk alispánját is. Az értekezleten az azt vezető államtitkár szavai szerint az a felfogás jutott érvényre, hogy amennyiben sikerül az alispánok a vármegyére kivetett buza, rozs stb. kontingenst beszovaltatni, úgy a törvényhatóság a rekvirálást el fogja kerülni s mintegy 10 hónapig nem lesz beszovaltatásra újból igénybevéve. E tárgyban most folyik az adatgyűjtés, amelyet előbb a mezőgazdasági járási bizottság, majd a községi intéző bizottságok előkkel, végül a törvényhatósági gazd. munkabizottság fog meg tárgyalni. Az alispánok aug. 3-ig kell a miniszterhez nyilatkozatot felterjesztetni.

Új egyházmegyei tanácsbíró. A veszprémi ref. egyházmegye tegnap tartott közgyűlésén, amelyről legközelebb adunk részletes tudósítást, a megüresedett világi tanácsbírói tisztségre dr. Bibó Károlyt, vármegyénk alispánját választotta meg.

Áthelyezések a Máv.-nál. A Máv. igazgatósága a jutási állomáson a tisztviselők közül Teleki Lajost Celdömölkre, Varga Jánost Várpalotára helyezte át. Viszont Jutasra helyükbe Korpácz József és Makk József kerültek Zircről.

Szinészet Veszprémben. A veszprémi Szinpartoló Egyesület legutóbbi közgyűlésén elfogadta Fodor Oszkár székesfehérvári színigazgató ajánlatát s így Veszprémben is megnyílnak a színház kapui aug. 18—28. táján egy 6 hetes szezonra. Az egyesület 8 hét tartamára tervezi az előadásokat, ebbe azonban a mozi tulajdonosa nem volt hajlandó belemenni. Ezért — értesülésünk szerint — a szinpartoló egyesület most oly értelmű megállapodást fog létesíteni a színigazgatóval, hogy f. évi okt 5-től kezdődőleg egész 1919. év április végéig minden szombaton és vasárnap előadást tart a színházban, amely e napokra át fog rándulni Szehezvárról Veszprémbe.

A VIII. hadikölcsön. Tegnap, jul. 24-én záródott le a VIII. magyar hadikölcsönnek a pénzügyminiszter által meghosszabbított jegyzési határideje. A hadikölcsönre vármegyénkben az utóbbi napokban a következő nagyobb jegyzések eszközöltettek. A Magyar Bank és Keresk. R. T.-nál Schmideg Józsefné Várpalota 60.000 K., peremartoni Nagy Alisz 50.000 K.; az Orsz. Központi Hitelszövetkezetnél Balatonalmádi-i hitelszövetkezet 100.000 K.; a Wiener Komerzialbank budapesti fiókjánál a Pápai Takarékpénztár további 200.000 K. jegyzést eszközölték. — A veszprémi bankoknál július 24 délig eszközölt jegyzések a következők: A Veszprémi Takarékpénztárnál jegyeztetett 2.007.000 K., ebből az intézet saját jegyzése 500.000 K.; a Veszprémmegyei Takarékpénz-

tárnál 1.689.600 K., az intézet saját jegyzése 500.000 K.; a Közgazdasági Banknál 500.000 K., az intézet saját jegyzéséről még ezután fog határozni.

Befőzési cukor. Amint már említettük, Veszprém városban a befőzési cukrot korlátozott mennyiségben jegyek ellenében adta ki Bokrossy Ferenc fűszerkereskedő. — A napokban megérkezett a vármegyéhez a veszprémi; zirci és enyingi járások befőzési cukorkontingense is, amelyeknek szétosztásáról a főszolgabírák intézkedtek.

Balatonalmádi új kezekben. E című legutóbbi hírlünk helyesbítése és kiigazításaképpen közöljük még a következőket: Az új részvénytársaság neve nem a minap említett, hanem „Balatonalmádi fürdő és partéplő r. t.” lesz. Az új r. t. kötelezte magát, hogy a káptalanról megveszi azt a mintegy 6000 négyszögöl területet, amely a Balaton partján a mai fürdőteleptől a Zsófia szanatóriumig húzódik. Az átvétel 1918. okt. 1-én történik. Ezenkívül a régi fürdő r. t. reáruházja mintegy félmilliót érő vagyonát, 2782 kat. hold területét, 500-nál több villával forrásával, erdejével és szén- és kénsvadus földjével. Az új alakulása 2000 drb. egyenként 1000 kor. névértékű részvényt bocsátanak ki, amelynek jegyzési határideje 1918. aug. 30. lesz. Jegyzésnél 30 százalék lefizetendő.

Elhalasztott marharekvirálás. A Veszprém városban és a veszprémi járásban elrendelt szarvasmarharekvirálást bizonytalan időre el kellett halasztani, mert az állatorvos száj- és körhmfajás betegséget állapított meg és e miatt az egészségügyi hatóság az említett helyek marhaállományát zár alá helyezte.

Ei a hadseregből! Ezt az oly sokak által várt örömdetes parancsot a „Külügy-Hadügy” értesítés szerint a honvédelmi miniszter az idősebb korú állami tisztviselőkre vonatkozóan adta ki. *A tiszti rangban levő 1865—1869. születésű ilyen tisztviselők még saját kérelmükre sem hagyhatják meg katonai szolgálatban, hanem minden körülmények között elkocsátandók.* Kivételt csak különösen felelősségteljes állásban levőkkel tesznek.

Károly király gyermeknyaraltatása. Az őfelsége legmagasabb elhatározásából lebonyolítandó s már részben lebonyolított csere-gyermek-nyaraltatási mozgalom eredményeképp vármegyénkben (városokból és községekből) összesen 1583 osztrák gyermek ellátására vállalkoztak egyesek. Az ügy kormánybiztos megküldötte az alispánok a gyermekek nyaraltatására vonatkozó szabályzatot és az egészségügyi rendszabályok iránti figyelem felkeltésére hívja fel a figyelmét. — Itt jegyezzük meg, hogy Veszprém városába már megérkezett a 30 cseregyermek, akiket a cserhíti óvodában helyezték el, élmezésükről pedig a gyermekmenhely igazgatója gondoskodik. Viszont a Veszprémből osztrák tengerpartra küldendő 20 gyermeknek kiválótatása végett dr. Török rendőrkapitány megbízást tartott valamennyi hitfelekezet lelkészeivel, akik úgy állapodtak meg, hogy a gyermekeket méltányosan, lehetőleg az egyes hitfelekezetek lélekszámának arányában válogatják össze.

A galiciaiak ellen. A galiciai menekültek sehol sem szívesen látott vendégei országunknak, mert azt a felebaráti vendégszeretetet, amelytől őket menekülés alkalmával fogadtuk, rut halátlansággal viszonyozták. Árukat csempésztek külföldre, népünkkel uzsoráskodtak és úgy felverték az élelmiszerek árát, hogy szinte lehetetlen valmit megvásárolni a közeletükben, ha az ember nem hádimillióssal, vagy nem — galiciái. Ezt a sok visszaélést sokallta meg Zirc mezőváros községe, amely annyival többet szenvedett a galiciaiaktól, mivel a szomszédos községek is szabadulni akartak tőlük, s egyszerűen beszállították őket Zircre s ott a piac közepén le-

rakták őket. A múlt hónap 20-án tehát népgyűlést tartottak e kérdésben, majd kérvénnyel fordultak a kormányhoz a galiciaiak sürgős elszállítása végett. A kérvény reámutatott, hogy már a rendeleték értelmében *regén vissza kellett volna szállítani a menekülteket Galiciába, ha maga az osztrák kormány nem akadályozná azt.* Azzal végzik a zirciek, hogy a Károly gyermeknyaraltatáshoz 70-nél több gyermek ellátását vállalták, *de addig egyellen egyet sem fogadnak be, amíg egy galiciái is lesz a községben.*

A fémbeszovaltatás ellenőrzése. Dr. Bibó Károly alispán a hivatalos lapban közli a honvédelmi miniszter leiratát, amely egyes tiszteket bizott meg a fémbeszovaltatás ellenőrzésére. Ezeknek jogukban áll úgy a közhelyiségeket, mint a magánlakásokat megtekinteni a polgári hatósági közegek segédkezdése mellett, amelyre szintén megjött a miniszter utasítása. — Ezzel kapcsolatosan az alispán elrendelte a folytatólagos fémbeszovaltatást. Akik nem szolgáltatták be fém tárgyukat, azoknál katonák fognak rekvirálni.

Szülőnapszakok. Az ország minden szülővidékén a munkások magas napszámbérekét követelnek. Veszprémben 18—22 korona a férfilapszám, a nőké 16—18 kor.

Sertéskiutalás. A közélelmező miniszter Pápa város részére Bácsopolyáról 60 darab hizott sertést utalt ki. A sertések elszállítása iránt az állatorvos intézkedik.

Éjjeli betörés. Veszprémben a Temetőhegyen addig még ismeretlen tettesek betörték özv. Szauber Józsefné lakásába és onnan sok ruhaneműt elemelek. A rendőrség nyomozza őket.

Vizpazarlás ellen. A város községe ismét nagy mértékben pazarolja a vizet, ha a szárazság tovább tart, félt, hogy a vizszolgáltatásban zavarok álnak elő. Saját érdekében figyelmeztetem a községet, hogy a vízvezeték vizet takarékoskodjon, mert további vizpazarlás esetén kénytelen lesznek a vizszolgáltatást a nap bizonyos óráin redukálni. Veszprém, 1918. július 20. Dr. Horváth s. k. polgármesterhelyettes.

Spanyol nátha. A budapesti II. sz. szemészeti klinika egyik tanársegéde: dr. Neuztlinger Miklós gyanút fogott, hogy a spanyol nátha azonos eredetű azzal a szemgyulladásal, amely a fővárosban már háromnegyed év óta uralkodik. Baktériumvizsgálatot tartott tehát több betegen és az összehasonlításból kiilnt, hogy az említett szemhurut és a spanyol nátha bacillusai azonosak. Ezenkívül mindkét baj nagy lázzal jár s hábár mindkettő enyhe lefolyású, néhány nap alatt rendkívül elgyengíti a beteget. A tanársegéd kutatásait Vas Bernát tanár, a kiváló bakteriológus felülvizsgálta és az adatokat helyeseknek találta. — A svájci hadseregben és Hollandiában már rosszindulatulag lépett fel a baj és sok haláleset fordult elő.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-zsappan 5 kor. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykőrös.

Veszprémben kapható:

Földes Lajos gyógyszerertárban,
Kossuth Lajos-utca.

Gabonavásárlási igazolványok. Az egymást érő sok és sokszor ellenőrzéses rendeléseken meg maguk a hatóságok sem bírnak elokoskodni, nemhogy a jámbor

közönség birna. Ezért minden félreértés elkerülése végett közöljük, hogy a közéleti miniszter az **ellátatlanok** lisztigényeinek fedezését az olyan gabonából nem engedi meg, amelyet a korai beszállításért prémiummal jutalmaz. Mivel pedig másfajta nem prémiumos liszt nincs, tehát körrendeletét becsátott ki, hogy az összes ellátatlanok (nem termelő) aug. 15-ig terjedő lisztigényeinek fedezéséről **kintalás** útján fog gondoskodni. Hogy azonban valaki kettős ellátást ne élvezzen, utasította a hatóságokat, hogy **gabonavásárlási utalványt csak aug. 15.-től szept. 30.-ig terjedő időre adjanak ki**. Akinak pedig esetleg már kiadtak ilyen bevásárlási igazolványt (mivel az első rendelkezésével júl. 10-től kezdve hatalmazta fel őket erre), az ilyeneknek a hatóság csak az esetben szolgáltat ki lisztet, ha a gabonavásárlási **utalványt bemutatja és a hatóság rávevői** hogy aug. 15.-ig a hatóság látja el liszttel. — Gazdasági bevásárlásra szóló utalványt **október 15-ig terjedő időre** kaphat az, akinek saját termése nincs, vagy az a gazdasági szükségletét nem fedezi. De ezt az átvevő bizottsággal történt elszámolásnál igazoltatni kell.

KÖLCSÖNÖKET

köztisztviselőknek, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezesség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra **ötven évtől egész halvaévi törlesztésre, második helyre** tíz évi törlesztésre.

Vessék örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, **ezüstműveket.**

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.
Telefon 170—91. (Válasszbélyeg csatolandó.)

Tisztelettel tudatjuk, hogy a **Siófoki Központi Tejcsarnokot** megvettük.

Bárki másnál **előnyösebb feltételek** mellett vásárolunk

tejet.

Arajánlatokat kér:
Havasi Vajvállalat
Siófoki Tejcsarnoka Siófok,
vagy **Központja Kaposvár.**

Balaton mellett keresek **ötventől száz holdig szántóföldet, jó lakóházat és szőlőt** is megvételre.

JÁRMY,
Döge, Szabolcs megye.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Visketegséget, Sömört, Rüh leggyorsabban elmulasztja a **D. Fleisch-féle** eredeti (örvényesen védett)

„Skaboform“-Kenőcs.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccéles Dr. Fleisch-félét kérjünk. Próba tégely 3.— K, nagy tégely 5 K, családi tégely 12 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsuba Emília „Fekete sas” gyógyszerüzára Veszprémben.

Vételnél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

„DIADAL”

ruhafestéket használjon, ha szépen és jól akarja a ruháit festeni.

Ara csomagonként 70 fillér.

Egyedüli raktár:

STEINER BÉLA drogéria

Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.

Viszontelárusítóknak árkedvezmény

Iskolaszerek, rajzszerkek, papírok, minden e szakba vágó cikkek a **legolcsóbb** áron kaphatók

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.

(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható **tanulmányok** raktáron vannak.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok művelési ága, terméérték, a birtok tehertételei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasúti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170—91.

Birtokot

10-től 100 holdig, esetleg erdővel nagyobb is, lakóházzal, melléképületekkel megvenne

ifj. Miskolczy Imre

osztálytanácsos

Budapest, Zádor-utca 44. sz.

Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.